

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐSÉG: Debrecen,
Révész-tér 2. szám. (Kistemplom.)

KIADÓHIVATAL: Debrecen,
Kálvin-tér 17. szám. (Püspöki hivatal.)

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ár 1 évre 12—pengő.
Postatakarékpénztári csekkszám: 43,916.

FŐSZERKESZTŐ: D. Dr. RÉVÉSZ IMRE. FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: URAY SANDOR.

GONDOLATOK AZ ISKOLAI ÉV VÉGÉN

Év végén a tanárnak, tanítónak rendesen egy kissé keserű a szájaíze. Ő nem tud olyan maradék nélkül örülni a munka befejezésének, mint a növendék.

Az életbe vágyó, a nagyok élete után sóvárgó növendéket, ha csak nem kell osztályt ismételnie, egy gondolat lelkesíti, egy érzés ejti rabul ilyenkor: egy évvel megint közelebb van céljához; egy évet megint sikerrel morzsolt le abból az iskolai életből, amely szép-szép ugyan, különösen az idősebbek megszépítő szemüvegén keresztül, de mégis csak iskola. És az iskolai életből kivágyakozó ifjú maradék nélkül élvezi, hogy egy évvel megint rövidebb lett az előkészület ideje.

A tanár, a tanító már más érzésekkel tekint az eltelt esztendőre. Nemcsak azért, mert legtöbbször már „kifelé megy”, hanem azért is, mert mindig hiányt érez: nem sikerült minden úgy, amint eltervelte; nem valósult meg minden, amit elérni óhajtott. Növendékei nem tudnak úgy, amint ő szeretné; nagyon soknak előhaladása messze elmaradt a kívánt mérték mögött. Márpedig a tanító is úgy van vele, mint a gazda: akkor maradéktalan az öröme, ha kifogástalan munkája nyomán a gyümölcsözés.

Még fokozottabb mértékben így van ez a hitoktatással, a vallásitanítással kapcsolatban. Bizony így év végén nekünk is keserű a szájkize sokszor, mert Isten nem adott olyan gyümölcsözést munkánk nyomán, mint amilyent mi szerettünk volna. Sokszor fogyatékos még növendékeink tudása is. Hát még ha arra gondolunk, hogy a Sátán hatalmából nem tudtunk egy-egy ifjút kiragadni, vagy közönységéből nem tudtunk valakit felrázni, ennek nyomán mily sokszor támadnak keserű érzések bennünk! Minket nemcsak az keserít tehát, hogy a tudás szempontjából maradnak el növendékeink a kívánt mögött, hanem az is, hogy a lelki gyümölcsözést nem látjuk és így nem is tudjuk úgy ellenőrizni, mint szeretnők.

Mostan is, ha az eltelt évre visszatekintünk, bizonyára sok minden elevenedik fel előttünk, amivel nem vagyunk megelégedve, ami szomorít bennünket. Sok minden hiányt látunk és láthatunk. Sok mindenről állapíthatjuk meg, hogy más éven másképpen fogjuk majd csinálni. Azonban bármilyen elégedetlenek legyünk is magunkkal — márpedig bizonyos tekintetben mindig elégedetleneknek kell lennünk azzal, amit megvalósítottunk — egyet az év végén nem szabad mégsem elfelejtenünk: mély-

séges hálával kell Isten előtt leborulnunk és ennek nyomán fokozott felelősséggel kell majd az új iskolai évben munkánkba beállanunk.

Mélységes hálával kell ez év végén Isten előtt leborulnunk, mert Ő megmutatta az éven is, hogy nagyobb, mint mi; a kegyelme is nagyobb, semmint érdemelnénk. *A világon tovább tombolt a szörnyű vihar. Rohamai nem egyszer reszkettették meg a mi szívünket is. De a magyar iskolákban magyar lelkek készülhettek bibliával a kezükben, imádsággal az ajkukon és a szívükben a jövő magyar életre.* Igaz, hogy rövidebb volt az év. Igaz, hogy valamivel csökkenteni kellett az anyagot. De módunkban volt, hogy bizonyosságot tegyünk Isten mellett; módunkban volt, hogy az evangélium igazságait szóljuk és tanítsuk. Olyan kegyelem ez a mai időkben, amiért nem győzhetünk és nem is győzünk eléggé hálát adni megtartó Istenünknek.

És a hálaadás kell, hogy fokozott munkára serkentsen mindannyiunkat. Az új iskolai év kezdetén úgy kell munkába állanunk majd, hogy bizonyosságtételünk még forróbb, szolgálatunk még lelkesebb s ennek nyomán munkánk még eredményesebb lehessen. *Örülünk kell, hogy református iskoláink vannak. Hálát kell adnunk érte, hogy azokban evangéliumi szellemben taníthatunk. S elsősorban mi nekünk, nevelőknek kell mindenben előljárnunk, növendékeinknek jó példát mutatnunk.*

Mert hiszen növendékeink vezetése, irányítása tekintetében hihetetlenül sok függ magatartásunktól, példamutatásunktól. Nagyon fontos az, hogy életünk is példázza, amiről beszélünk. Ha például arra buzdítom növendékeimet, hogy legyenek jelen a bűnbánó istentiszteleteken, becsüljem meg én is ezeket az alkalmakat! Ha arra buzdítom őket, hogy vigyenek bibliát is a templomba, akkor az én kezemből sem szabad hiányoznia annak. Kicsiny dolognak látszanak ezek, pedig az ifjak szempontjából nagy jelentőségük van. Minden nevelő tudja, hogy a növendékek *mindent* számotartanak. És sokszor élesebb a szemük, sokszor jár gyorsabban az eszük, mintsem mi gondolnánk.

Isten kegyelme az, hogy a mai zivataros időkben hitvalló iskolákat tarthatunk fenn. Isten kegyelme enged hazánkban szabad folyást az ő Igéje tanításának. Használjuk azért a tőle nyújtott lehetőséget, s lankadás nélkül szolgáljuk az Ő országának dicsőségét!

Dr. Horkay László.

Magyar református templomok

Főszerkesztő: Kováts J. István. 2 köt. 734 oldal, sok képpel. Athenaeum. Budapest, 1942.

E témához szól tizenhét szerző, köztük nyolc theologus, négy mérnök, egy zenetanár, egy művészettörténész.

Ravasz László megállapítja, hogy még nincs református templomstílus, de kívánja, hogy legyen a jövőben, kifejtve alapul, hogy milyen legyen a református templom maga és miért legyen ilyen.

Kováts J. István „Őseink templomszeretete” címmel az élethől és a történelemből magyarázza, miért drága a templom minden református embernek.

Medgyaszay I. „Templomstílusok” címmel egy kis építészettörténetet ír a szumerek világától a mai napig. Sajnos, a fontos stílusokat nem egyformán tárgyalja, hanem, ahogy irodalmi jegyzéke is mutatja, csak a szumér és a modern templomépítészetre használ egész modern irodalmat, minden más stílushoz régi könyveket. A XIX. század eklektikus stílusairól alig esik szó, pedig fontos lett volna, mert sajnos, éppen ezekben a stílusokban épült sok protestáns templom. Hosszabban foglalkozik aztán a modern építészettel, ehhez sok alaprajzot közöl, ez a cikk leghasznosabb része, sok indítást nyerhet belőle az érdeklődő olvasó.

Folytatólag öt igen komoly cikk következik a különböző egyházkerületek templomtörténetéről egyháztörténészek tollából. Hárman hasonló formára osztják be témájukat; korszakolásuk: a reformáció ideje, az ellenreformáció kora, a türelmi rendelet utáni idők és az újabb idők. Csak az erdélyiek és a dunáninneniek történetét leíró két szerző osztja be másként, az erdélyi az egészen más erdélyi fejlődés miatt, a dunáninneniek pedig igen érdekesen osztja föl nemcsak a történeti lefolyás szerint, hanem rendszerezési is a templomok különböző építőanyaga szerint. Így szól a szilárd anyagból épített templomokról éppen úgy, mint a fatalpas templomról, a sövénytemplomról, a vályogtemplomról stb.

Ezek között különösen az ormánsági, sajnos, már eltűnt fatalpas templomok lehetnek érdekesek, mint a magyar népművészet szép termékei.

A tiszáninneni részt leíró és igen nagy műveltséget és művészettörténeti tudást tanúsító író rendszeres lajstromot ad e megyék románkori, gótstílusú stb. református templomairól; épily fontos lajstroma e megyék református templomainak elfoglalásáról a XVII. és XVIII. században. A sárospataki vártemplom építészettörténetéről más helyen fogok behatóan írni; erre vonatkozólag tényleg Divaldnak van igaza.

A tiszántúli református templomok történetével foglalkozó cikk írója kiemeli a műemlékeknek pusztítását e területen és ennek különböző okait. A középkori műemlékek között a mezőtelegdi, nagybereg, beregárdói, makkosjánosi, nagymuzsalyi, kigyósi, székelyhídi, nagybégányi, mezőkaszonyi, benei, tiszaszentmártoni, napkori, fényeslitkei, régi gelénesi templomokat is meg kellett volna említeni.

Az erdélyi templomok fejlődéséről szóló cikk világosan mutatja, hogy mennyire más volt az erdélyi helyzet, mint a többi egyházkerületé. Végén a szerző megszívlelendő, értékes figyelmeztetéssel emel szót

a nemtörődömség ellen, mellyel a lelkészek és a presbitériumok még a közelmúltban is eladtak értékes régi egyházi tárgyakat, sok helyen magukat a szép régi templomaikat is romlani engedték. Arany-szavak ezek, amelyekből nem lehet eleget okulni.

Egyháztörténetileg igen érdekes a „Magyar református templomok külföldön a XIX. században” feliratú cikk, de a művészettörténet részére nem adhat sok anyagot. Hisz e templomok Délkelet-Európában és Amerikában inkább csak gyülekezeti összejövetelekre szükségelt helyek, semmint szép templomok, és ahol nagyobb is az épület, ott is a XIX. század második felének művészetileg meddő ideje állta útját annak, hogy építészeti jelentős műalkotás jöjjön létre.

Korompay Gy. cikke szerkezetében jól kísérli meg a szakszerű csoportosítást. Irodalmi apparátusa azonban hiányos. Fejtegetéseinek megbeszélésére még máshol visszatérek. Ezek különben tárgyilagosaak, világosan mutatják pl. a puritanizmus lélektani okait.

E cikknek, mint különben az egész munkának, egyik főérdeme, hogy kiemeli a régi magyar falusi templomok nagy jelentőségét. Igaz is, hogy ez a templom „mélyen gyökerezett a népépítészetben.”

Vass János cikke „Templomépítészetünk főbb korszakai”-ról népiesen még egyszer bemutatja a történeti fejlődést és megmutatja, mennyire hozzáért a lakosság szívéhez a templom, hogy mindig képes volt érte súlyos áldozatot hozni. A sárospataki református templomot azonban kevésre becsüli, pedig ez igazán művészi értékű, arányos szép belső térhatásával, nagyságával. Péchy Mihálynak a debreceni Nagytemplomhoz való eredeti tervéhez azt kell megjegyezni, hogy nem minden barokk és klasszicizta kupolás templom közvetlenül megy vissza a Szent Péter-templomra vagy Soufflot Panthéonjára. — E forma akkor már önmagában élő alakzatként igen gyakran fordul elő minden országban a XVII. század óta.

Minden tekintetben mintaszerű Schulek J. dolgozata a „Templom belsejé”-ről. Rövid hét oldalon minden fontos kérdésről megemlékezik: éppen úgy említi az anyag technikai felhasználását, mint művészeti főproblémáit, a belső térhatás, a téralakítás kérdését. A karzatra vonatkozólag reámutat a református templom egyik főkérdésére, amely sokszor oly nehéz probléma elé állítja az építész, különösen ha régi, középkori templomba kell karzatot beépíteni.

Szintén elsőrendű munka az orgonáról szóló cikke Losonczinak. Azonban egyáltalában nem tipikus „katholikus” egyházi hangszer az orgona a régi időkben, különösen Olaszországban nem! Az újabb kor zenetörténete azt mutatja, hogy inkább a lutheránus országokban fejlődött az orgonazene, Schütz, Händel, Bach országaiban! Bátran mondhatjuk, hogy a Bach életmunkája nélkül (ő régi orgonista-családból származott) nem is lett volna az orgona azzá, amivé lett: az egyházzene királyi hangszerévé.

A „Templomvilágítás”-ról szóló cikk mérnöki szemmel látja a problémát és kiszámítja a legjobb eredményt. Fontos téma ez a templom világossága miatt és a művészi belső térhatás miatt. A múlt század második felének lámpái és nagy csillárai sokszor elég izléstelenül zavarták a templom belsejének nyugodt összképét.

Tisztán csak a praktikus és higiénikus oldalhoz

tartozik az a hasznos cikk, mely a templomok fűtéséről és szellőztetéséről szól. Bizony, a mai embernek (különösen a városiaknak) sok szempontból degeneráltabb, gyengébb teste már nem bírná azt a kényelem nélküli, spártai életét, amelyet nemcsak a középkor szerzetesei éltek éjjel-nappal, fűtetlen, hideg templomaikban, hanem még a református ősök is! Nekünk meleg kell, jó levegő kell, egy bizonyos kényelem és higiénia.

Tudományos szempontból legörvendetesebb, mert rendszeres, világos és kimerítő munka Palotay Gertrudé „A magyar református templomok úrasztalterítői”-ről. Itt elsőrendű szakember beszél szép tárgya összes technikai és stílusbeli problémáiról. Tanulságos gazdag képanyaga üdvösen indíthatja és vezetheti papjainkat és presbitériumainkat, ha új úrasztalterítők részére szép, megfelelő és igaz magyar mintákat keresnek!

A „Templomkertek”-ről szól a következő cikk azokról a kedves kertekről, amilyenek az ákosi, a kigyósi, csarodai és benei. Itt meg kell említeni, hogy a „paradisum” fogalma nem középkori, hanem még ókeresztény, nem is jelent kertet, hanem a templom előtti udvart vagy előcsarnokot.

Igen érdekes Schulek második cikke, mely új református templomstílus megteremtésére irányuló kísérletekről szól. Sok érdekes új formát mutat be, a legszerencsésebb köztük talán a magyar stílusú templomoké, mint a Kós Károlyé és a balaton környékié (Keszthely, Tapolca).

Hasonló témát tárgyal az I. kötet legutolsó cikke, a praktikus oldal kidolgozásával.

A második kötet katalógusként felsorolja a különböző kerületek templomait egyházmegyénként, sok képesanyaggal. Sajnos, a még vissza nem tért területek nem lehetnek a katalógusban, de még a határainkon belül lévőknek felsorolása sem teljes és nem is teljesen megbízható. A gazdag képesanyag nem elsőrendű, sokszor alig ad képet a műtárgyról. Falusi helyen legjobb a felvételeket télen csinálni, mikor a templomot körülvevő fák még nem takarják el a tárgyat.

Néhány helyreigazítás:

A nyírbátori református templomot az ottani minorita-templommal egy időben és egy stílusban építtette Báthori István 1480-ban. Nem kétségtelen, hogy az alakos tumbasír a Báthori Gáboré; valószínűleg B. Miklós sírja volt. (L. Leffler cikkét, Arch. Ért. 1915.)

Nyírtura református temploma a XV. századból való. (L. Lux Géza, A Nyírség középkori épít. emlékei. M. Mérn. és Épít. Közl. 1940.)

A tiszabezdédi templom gyámkőalakjai éppen nem szent embereket ábrázolnak, hanem inkább gonosz szellemeket!

Csarodán: a régi szentély falán mind a 12 apostolnak képe volt. Restaurálták a templomot a XVI. század végén, helyenként átfestették népművészeti mintákkal. Ezekhez tartozik az ú. n. „istenfa” is.

Gelénésnek a XV. század óta volt temploma, ezt — ámbár műemléknek nyilvánították — 1909-ben lebontatták. (L. I. kötet, 147. o.)

A szószék a róm. kat. templomban nem „valahol oldalt” van, hanem legtöbbször az északi, vagyis az evangéliumi oldalon.

„Minoriták és ferencesek” félreértésre vezethet,

helyesebb lett volna „minoriták és egyéb ferencesek”.

A kolozsvári farkasutcai templomhoz Mátyás 1486-ban nem a minoritákat hívja, hanem a ferenceseknek szalvatoriánus ágát.

Műemlék-inventárium vagy adatokat felsoroló (a német Dehio-féléhez hasonló) kézikönyv, avagy műemléktérkép hiányában (mint amelyet Olaszország most készít) a kérdőívvel való anyaggyűjtés útjára kellett ugyan lépni, de ez nem vezethet tudományosan kifogástalan eredményhez. Még nem jött meg az ideje összefoglaló munkák írásának.

Minden kifogásunk ellenére mégis csak mindenképp örülnünk kell, hogy a könyv megjelent, mert mutatja, hogy az egyházi vezetőkörök mennyire fontosnak tartják az ezzel a kérdéssel való foglalkozást. S nagyon is kívánatos, hogy minden magyar református lelkész vagy tanító — okulva hiányain is — tanulja meg belőle, mennyire szeretni és megbecsülni való régi szép temploma, lássa, milyen áldozatkészséggel álltak melléje az ősök a nehéz időkben, és érezzék át, milyen felelősséget helyezett a sors a lelkészek és a presbitériumok kezébe, mikor rájuk bízta nemzetük régi szép műemlék-kincsét, ősök mély vallásosságának helyeit. Milyen jó is lenne, ha minden lelkész komoly felelőssége érzetével, mely tudással védője lenne e kincseknek, tanácsadója, nevelője és irányítója presbitériumának!

Dr. Baranyai Béláné.*

* A Tisza István Tudományegyetem kiváló, európai viszonylatban is magasra értékelt művészettörténeti szakelőadója nem református hitünk sorsosa, de a tiszántúli református templomok művészettörténetével évek óta igazi önzetlennel lelkesedéssel foglalkozik s nem egy lelkészünknek és leendő lelkészünknek adott már ezen a téren szakszerű és nagyon hasznos irányítást. Egyébként is nagyértékű ismertetését főként annak bizonyosságául ajánljuk olvasóink figyelmébe, hogy az elfogulatlan és hozzáértő kivülálló, is milyen különleges értékeket látnak meg régi templomainkban és egyházművészetünkben.

Főszerkesztő.

Magánügy-e a stóla?

A stóla-kérdés ügyében elhangzott vélemények kinyilvánítása során a Debreceni Protestáns Lap ezévi 15. számában Dr. Tóth Dezső (A stóla) és Peleskey Sándor (A segédlelkész-probléma) tollából közvetlen egymásután jelent meg e kérdést komolyan érintő elvi és gyakorlati vélemény.

Az eddig megjelent cikkeket is figyelemmel kísérve, hadd mondjam meg szerény véleményemet én is. A stólaszedés mai rendszere elavult. Akkor megállta a helyét, amikor még a faggyú, méz, só, hús természetbeni kiszolgáltatása biztosította a prédikátor megélhetését; azonban az akkori prédikátoroktól a mai lelképásztorokig igen nagyívű utat tett meg egyházunk életfenntartásának biztossá tételére, többek között, adózásában, kulturális igényeiben is stb.

Mivel pedig a cikkírók többségének véleménye az, hogy megváltásra van szükség a temetési stóla kérdésének megoldásánál is, ennek a kérdésnek rendezésére mindenkor alkalmas az idő, amikor az illetékesek közül a korszellem és haladás lelkétől megérintett hivatalos vezető felismeri az alkalmas pillanatot.

Az alkalmas pillanat felhasználását pedig abban látom, amit Peleskey Sándor ír fent idézett cikke második bekezdésének *utolsó öt sorában*. A stóla minden kétségen kívül megilleti a lelkipásztort. Reánézve közömbös, hogy ki fizeti azt neki! Szolgálata ellenértéke-e, vagy fizetése. De nem közömbös, hogy esetenkénti alku tárgya-e, vagy lelkivigaszt nyújtani akaró hűséges igyekeztében, anyagias gondolkodású emberek fejszóvalással vagy irigy érzésekkel leolvasott koldusfilléreit! Ha pedig a stóla „*egyházkerületi szabályrendelet*“ szerint megállapított módon fizettetik (amelynek valóban köteles a lelkipásztor magát alávetni), akkor félmegoldás az is, amit Dr. Tóth Dezső említ, hogy váltsák meg egyenként a gyülekezetek. Természetes, hogy jó ha megváltják, mert jó cél érdekében, jó dolgot cselekesznek, *de a gyülekezetek esetenkénti megváltása lassú, sok huzavonával járó, amelyet nem kis mértékben befolyásol a lelkipásztor vagy kántor személye is*. Sok gyülekezet emiatt hozzá sem mer fogni a stólakérdés megoldásához.

Ilyen értelemben *nem magánügy a stóla*, még ha a lelkipásztor díjlevélileg biztosított jövedelme is. *Nem magánügy, hanem az egyetemes egyháznak, lelkipásztoraik iránt való, az életfejlődési feltételek alakulásával mindenben lépést tartani tudó, a pásztori existenciát, kufároskodó szellem látszatától is megóvó erkölcsi kötelessége!* Milyen mérhetetlen zavar az és sokszor ki nem kerülhető tördöfés a lelkipásztornak, amikor egyik gyülekezetben meg van váltva a temetési stóla, mondjuk a legközelebbi szomszédos gyülekezetben, míg nála, vagy a többi gyülekezetben nem megoldható, személyi kérdések, vagy más helyi jellegű gáncoskodások miatt. (Éppen olyan zavar, mint most napjainkban, mennyit kell hallgatni az iskolaszéki elnöknek, a VII—VIII. osztály bevezetése miatt, ha valahol a vármegyében még mindig van *egy iskola*, ahol nem tértek át az új közoktatási törvény végrehajtására. Önként nem állította volna fel talán egyetlen iskolafenntartó sem a VII—VIII. osztályt, mert pillanatnyilag alkalmatlannak látszik az idő a bevezetésére. De hivatalos felszólításra szinte mindenütt bevezették és senkinek nem lett belőle kára, sőt „*Crescit sub pondere palma*“ igazságának megfelelően tanítóink két-három ember munkáját is végzik.)

Oldja meg az egyetemes egyház ezt a kérdést, egyetlen, világos, rövid, idők által is indokolt, időszerű, sőt többé-kevésbé már el is készült rendelkezéssel. Ez a kérdés nem a lelkipásztor *magánügye*, nem is a tiszántúli egyházkerületé, hanem az egyetemes magyar református egyházé. Anyagilag nem is érinti, mert a végrehajtás már minden gyülekezetben belkörü lesz. De igazságos, arányos, szociális. Az aggodalmaskodókat pedig azzal nyugtatom meg, ha megváltásra kerül is a temetési stóla és egyösszegben utaltatik is ki a lelkipásztor részére, azért nem vész el. Mint ahogy nem vészett még el a „*canicularis tsirke*“, a méz, a vaj, a kereszteléseken vagy esketéseken a megváltás ellenére is a felülfizetés, ha a pásztor méltónak találtatott reá a gyülekezet előtt. A magyar szívesen ad, áldoz örömeiben is, bánatában is. Ennek elfogadását pedig nem tilthatja meg szabályrendelet.

(Tiszainoka.)

Szokody Gyula.

HÍREK AZ EGYHÁZMEGYÉKBŐL

BEREGI EGYHÁZMEGYE.

Tarpai toronyavatás. Pünkösöd másodnapján avatta fel a tavalyi ősön leégett és most újonnan felépített tarpai tornyot Bary Gyula, a beregi református egyházmegye esperese, Györke István egyházmegyei főjegyző, tanácsbíró közreműködésével. A 20 méter magas, 33.000 P-be kerülő építmény költségeinek nagy részét a gyülekezet adományaiból fedezte; ezzel is jó jelét adta jövőjének ez a beregi népes egyházközösség.

BIHARI EGYHÁZMEGYE.

A nagyvárad-réti református egyházrész tanácsának ülése. Nagy érdeklődés mellett tartotta meg jún. 20-án teljes ülést a nagyvárad-réti egyházrész tanács Dr. Szabó Lajos lelkipásztor és Dr. K. Nagy Zoltán táblabíró, egyházrész gondnok elnöke mellett. A tanács tagjai ülés előtt istentiszteleten vettek részt.

Az értekezletet Dr. Szabó Lajos lelkipásztor bibliavéleménnyel és imával nyitotta meg, majd Dr. K. Nagy Zoltán mondotta el nagy érdeklődés mellett megnyitó beszédét. Előbb a Kormányzó úr 75. éves születésnapjáról emlékezett meg, amit a tanács tagjai állva hallgattak végig. Ezután azokról a kötelességekről beszélt, amelyeknek elvégzése ma minden református, de minden magyar embernek szent kötelessége. Hithűség, több munkavállalás, áldozatkészség, ezek azok a fegyverek, amelyeknek birtokában biztosíthatjuk boldog magyar jövőnket. A gyönyörűen felépített beszéd sokáig felejthetetlen élmény marad.

Ezután az új tanácsosok Szüle László, Dézsi Ferenc és Kutasi Sándor tették le az esküt, akikhez Dr. Szabó Lajos lelkész intézett üdvözlő szavakat.

Több elnökségi bejelentés után Nagy Lajos segédlelkész terjesztette elő az egyházrészben folyó lelkipásztori munkáról szóló, mindenre kiterjedő részletes jelentését. A jelentést, amely a vasárnapi iskolától kezdve a felnőttek között végzett minden irányú munkáról a leghűbb képet mutatta be, a tanács egyhangúlag, örömmel vette tudomásul. Különösen öröm volt hallani a jelentésnek az áttérésekre és a reverzálisokra vonatkozó, javunkra billenő részét.

Karsay Ferenc osztálymérnök, a hitvédelmi bizottság elnöke szót hozta elsősorban a lelkipásztori jelentéshez. Felhívja a tanács tagjainak figyelmét a vasárnap délutáni és hétköznapi istentiszteletek buzgóbb látogatására. Kívánatosnak látná az Evangéliumi Munkásszövetségnek is mielőbbi megalakulását. Beszélt arról is, hogy a hadigondozás munkájában való részvétel ma nemzeti kötelesség.

Szabó Gyula ny. igazgató-tanító, a szociális bizottság elnöke az intenzívebb szegénysegélyezésre vonatkozó terveit ismertette. Különösen a hadigondozottak, hadiárvák megsegítését tartja legsürgősebb feladatnak.

Kovács Győző tanár, a kultúrbizottság elnöke az ifjúsági énekhar, önképzőkör, műkedvelés, zenekar múltévi hatalmas tevékenységét ismertette, majd ezeknek jövőbeli terveiről beszélt.

Dr. Erdy Gábor ügyvéd, a pénzügyi bizottság elnöke az egyházrészben folyó áldozatkészségről tette meg részletes jelentését. Megemlékezett a templom és-iskolaépítési alapról és javasolja annak az építkezés megkezdéséig ingatlanba történő befektetését. Örömmel ismertette ifj. Horthy Miklós meghatalmazott miniszter, rendkívüli követ levelét, aki készséggel vállalta az építendő templom fővédnökségét.

Dr. Fülöp Kálmán főtítkárra a sebesült honvédeknek Dr. Szabó Lajos lelkipásztorhoz küldött levelét olvasta fel. Hőseink megköszönik azt a sok szeretetet, amelyet a réti reformátusok részéről állandóan tapasztalnak (állandó kórházi látogatás, vallásos és kulturális ünnepélyek).

Több kisebb indítvány letárgyalása után a családgondozás céljából több utcabizottságokat alakítanak, majd a mindvégig értékes tanácsulés a XC. zsolttár eléneklésével a késő esteli órákban ért véget.

HALOTTAINK

Nagy Barnabás nagyari lelkipásztor 60 éves korában 36 évi lelkészi szolgálat után június 12-én rövid szenvedés után meghalt. Június 14-én, pünkösd másodnapján temették el Magyarbányán, édesatyja mellé, akinek ő utódja volt. A temetésen Török József, a szatmári egyházmegye esperese hirdette az Igét, Szalay Pál szatmáresekei lelkész pedig imádkozott. A temetőben Kósa Béla kisari lelkipásztor fejezte be a temetési szolgálatot. Temetésén résztvettek a kebelbeli lelkésztársak közül többen. — Özvegye gyászolja. A. B. F. R. A.

Pataky László nyirgyulaji református lelkipásztor június 10-én életének 61., boldog házasságának 31. évében elhunyt. Temetése június 11-én volt Debrecenben. Emléke áldott!

KRÓNIKA

Mai számunkhoz postai befizetőlapot esatolunk. Hátralékos előfizetőinket kérjük hátralékaik rendezésére. — Előfizetés egész évre 12 P.

Helyreigazítás. Lapunk multheti számának ebben a rovatában „A keresztyén egységről” címen egy közlemény jelent meg, amely Varga Imre „balassagyarmali”, helyesen rimaszombati lelkipásztor „Olajág” című gyülekezeti lapjából idéz a keresztyén egységről írott sorokat. Megállapítjuk a felelősség minket és nem Varga Imrét terheli, aki „Olajág” című lapjának május hó 15-i számában szövegszerűen közli Püspökünk „Utopia vagy krisztotopia?” című lapunkban és különnyomatban is megjelent előadásának befejező szakaszait, de a közlés elején kétszer is nagyon világosan megmondja, hogy ezek a Révész Imre szavai. Szerkesztőség.

Debrecen város kollégiumi alapítványa a Kormányzó 75. születésnapja alkalmából. Debrecen városa a Kormányzó 75. születésnapja alkalmából diszközgyűlést tartott, amely elé Dr. Kölcsey Sándor polgármester a következő határozati javaslatot terjesztette: „Debrecen város törvényhatósági bizottsága vitélz nagybányai Horthy Miklós Főméltóságú Kormányzó úr születésének 75. évfordulóján ünnepi rendkívüli közgyűlést tartva, bensőséges hálaadást mond az isteni Gondviselés kegyelméért, mellyel Kormányzó urunkat adta nemzetének, őt az ország élére állította és adott számára kiltartást, erőt ahhoz, hogy nemzetét a sir széléről felemelve, megkezdhesse az újjáépítést, az elmúlt közel negyedszázad megpróbáltatásokkal terhes évei alatt megtarthatta és vezethette jorrón szeretett nemzetét az élet útján.

A minden magyarnak örömmünnepet jelentő mai évfordulón törvényhatósági bizottságunk közgyűlése mély hódolattal, ünnepi érzéssel, őszinte ragaszkodással és azzal a hő óhajtalással gondol a Kormányzó úrra, tartsa meg Őt a Mindenható minél tovább förtellen egésztségben

a nemzet javára, hogy förténelmi hivatását továbbra is betölthesse.

Magasztosan szép, de súlyos és felelősségteljes ez a hivalás, halványozatlan az most, amikor ismét a nemzet megmaradásáért kell küzdenünk.

Meghatódással gondolva arra a kapcsolatra, amely a Kormányzó urat a várossal évszázadokkal egybeforrott ősi Kollégiumunkhoz fűzi, kimondja a közgyűlés, hogy a mai évforduló emlékének maradandó megörökítése céljából tíz debreceni szegénysorsú hadi-, illetve honvédelmi árva ifjúnak a felneveltetését elvállalja és azoknak a debreceni református Kollégium intézményeiben történelmi taníttatására és neveltetésére „Debrecen sz. kir. város Horthy Miklós hadiárva alapítványa” címen alapítványt létesít, annak kezelésével az ősi Kollégiumot megbizzza és az alapítvány szükségletei fedezésére szükséges összegeket a város háztartásának költségvetésébe évente beállítja. A határozati javaslatot a diszközgyűlés egyhangú lelkesedéssel tette magáévá. Debrecen városa ezzel újabb bizonyosságát adta a Kollégium iránti megbecsülő szeretetének s őseitől örököl nagylelkű áldozatkészségének.

„Keresztyén egység a gyakorlatban” cím alatt figyelemre méltó cikket ír a Sárospataki Református Lapokban Dr. Komjáthy Aladár az új miskolci lelkipásztor. Sok szomorú esetet említ fel, ami a túlföldal megnemértését és merevségét bizonyítja. Mégis cikkét tiszteletreméltó és böles önmérséklettel így fejezi be: *Sok akadályai vannak még a keresztyén egységnek, de addig is, amíg valami is megvalósulhat belőle, próbáljunk minden szenvedély nélkül beszélni egymással, és legfőképpen arra törekedjünk, hogy egymást tiszteletben tartjuk. Dogmatikai, egyházszerkezeti különbségeket nem lehet kiküszöbölni soha, de azt igenis el lehet érni, hogy egymásról a jól is elhiggyük, és ne csak a rosszal. Amikor fiaink véreznék a bolszevizmus elleni szörnyű harcban, nekünk sem szabad itthon agyarkodnunk egymás ellen, hanem minden erőnkkel törekedni kell a lelkek egységére, hogy a hazai front annál erősebb legyen. A Sámbar Mátyás és Pósházi viláknak nem szabad megújulni ismét, hanem egynek kell lennünk a haza szeretetében és szolgálatában, mert mindnyájunknak csak egy édesanyánk van és mi tesz, ha mindketten a belső meghasonlás és felekezeti villongás miatt azt elveszítjük? Ne csak a szellemi és erkölcsi arisztokráciánk vallja a magyar lelkek egységét, hanem mi is, akik hétköznapi életet élő emberek vagyunk, mert a diadalmas béke csak akkor következik be, ha a vezérek és közkatonaik rendíthetetlenül helyt állanak.*

Az 1942. évi népmozgalomról közöl adatokat a Magyar Statisztikai Szemle. Közli a trianoni terület adatait 12 évre visszamenőleg, de ezenkívül tartalmazza az ország megnagyobbodásának egyes szakaszairól a legutolsó évek adatait is. Az adatokat vizsgálva megállapítható, hogy a házasságkötések száma 1942-ben annyira visszaesett, hogy a legutolsó 12 évben csak 1940-ben és 1932-ben kötöttek kevesebb házasságot, mint ez évben. Ez a körülmény a katonai behívásokkal is magyarázható. Az éves születések az előző évekhez viszonyítva emelkedést mutatnak. 1935 óta 1942-ben volt az éves születések száma legnagyobb. Az arányszám azonban kisebb, mint az 1939. és 1941. évet kivéve bármelyik esztendőben. A trianoni területen az egy éven aluli halottak száma megnövekedett. Az 1—5 évben meghaltak száma is emelkedést mutat, különösen az e tekintetben nagyon kedvező 1941. évvel szemben. Jelentős különösen az a növekedés, melyet a 7 éven felüli korban elhaltak száma jelent. Az utolsó 12 évben minden évben kevesebben haltak el a koresoportból, mint 1942-ben. A halálozások összes száma is emelkedett. 1932 óta ebben az évben haltak el legtöbben a trianoni területen. A mai Magyarország területén 1942-ben a házasságkötések száma 104,566. Az éves születések száma 307,341. Halálozások száma 1 éven alul 46,343. 1—6 évig 13,377. Hét éven felül 165,980. Természetes szaporodás 84,641. 1000 lélekre eseti

7.1% házasságkötés, 20.8% elveszületés, 15.3% halálozás, 5.5% természetes szaporodás. 100 elveszülöttre jutott 1 éven aluli halott 15.1%. — Sajnálatos, hogy a gümőkór-halálozások száma 1932 óta a múlt évben volt a legnagyobb a trianoni területen. Az arányszám azonban javult: 1932-ben 16,479, ezer lakosra 1.88%, 1942-ben 14,402, ezer lakosra 1.54%. Mai Magyarország területén gümőkór-halálozás volt 23,319. Ezer lakosra 1.58%. A közölt adatokból megállapítható, hogy a mai Magyarország lélekszáma 1942 december hó 31-én 14.843,279, amiből a trianoni Magyarországra 9.402,651 lélek esik.

HIVATALOS ÉRTESÍTÉS

EMLÉKEZTETŐ.

Az egyházmegyei bíróság által hozott elvi jelentőségű határozatokat szakszerűen kivonatolt indokolásukkal együtt a nagytiszteletű Esperes urak 1943 június 30-ig terjesszék be a püspöki hivatalhoz, vagy tegyenek nemleges jelentést.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

2539—1943. szám.

TÁRGY: Anyakönyvi kutatás.

FELHÍVÁS.

Varga Ferenc ny. esendőörömester, kölesei (Szatmár m.) lakos kérelmére elrendelem nevezett nagyszülei születési és házassági anyakönyvi bejegyzésének felkutatását.

Egyik keresett nagyszülő neve Kötsön Gáspár, születési ideje 1827. év körül volt. Ennek szülei anyakönyvi kivonatára, illetve keresztleveleire van szükség.

Házassági anyakönyvi bejegyzése kutatandó Varga András és Veres Juliánnának, kiknek házasságkötési helye és ideje ismeretlen. (Varga András 1830 február 3-án, Veres Juliánna pedig 1830 december 27-én Debrecenben született.)

A bejegyzések megtalálása esetén kérelmező (Kölese, Nagy-u. 5. sz.) értesítendő.

Debrecen, 1943 június 22.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

2580—1943. szám.

TÁRGY: Anyakönyvi kutatás.

FELHÍVÁS.

Orth Győző missziói lelkész, nagyvárad, Bethlen Gábor-utca 14. sz. a. lakos kérelmére elrendelem az 1880-as években Hódmezővásárhelyen vagy környékén Molnár Sándor és Békés Juliánna által kötött házasság anyakönyvi bejegyzésének felkutatását. (Békési Juliánnának édesanyja Muesi Zsuzsanna volt.)

Az anyakönyvi bejegyzés megtalálása esetén fentnevezett missziói lelkész értesítendő.

Debrecen, 1943 június 22.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

2636—1943. szám.

TÁRGY: Anyakönyvi kutatás.

FELHÍVÁS.

Skót István gyöngyösi (Petőfi-utca, Szlovensák-malom) kérelmére elrendelem az 1860—65. évek körül Szatmár, vagy Szilágy megyék környékén született Oláh Róza születési anyakönyvi bejegyzésének felkutatását.

Nevezettnek szülei: Oláh Lukács István és Bagaméri Oláh Katalin.

A bejegyzés megtalálása esetén kérelmező értesítendő és az anyakönyvi kivonat két példányban küldendő meg. A felmerülő költségeket kérelmező megteríti.

Debrecen, 1943 június 24.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

2715—1943. szám.

TÁRGY: Tanítói oklevelet nyert ifjak theologiai felvétele.

Körlevél.

Tudomására hozom az érdekelteknek a következőket: Egyetemes Konventünk az egyetemes tanügyi bizottság javaslatára 172—1943. sz. határozatában kimondja, hogy

1. az 1943—44. iskolai évtől kezdve olyan okleveles tanítók, akik a tanítóképesítőt legalább jó minősítéssel szereztek meg és a gimnázium I—IV. osztályának elvégzése után mentek a tanítóképzőintézetbe, a theol. főiskolákra felvehetők, egyelőre mint rendkívüli hallgatók. A felvétel feltétele az, hogy két év alatt megszerzik a gimnáziumi érettségi bizonyítványt. Érettségi bizonyítvány nélkül a III. évfolyamra senki sem vehető fel;

2. az ilyen rendkívüli hallgatók a pedagógiai tantárgyak hallgatása alól felmentetnek.

Debrecen, 1943 június 24.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNYEK

Minden pályázati hirdetményt egyházkerületünk hivatalos lapjában: a „Debreceni Protestáns Lap”-ban közzé kell tenni és a **Kiadóhivatal** címére (Debrecen, Kálvin-lér 17., Püspöki hivatal, Postafiók 65) kell beküldeni.

Hirdetési díj szavanként 10 fillér. Legkisebb hirdetési díj 2 pengő.

Máramarossziget református gimnáziumának igazgató-sága pályázatot hirdet egy *magyar-latin*, egy *latin-román* (magyar), egy *földrajz-termeszetrájk* és egy *rajzszakos* tanári állásra. Rendszeresített tanszék, szolgálat kezdete 1943 szeptember 1-én. Protestáns vallású tanárok vagy tanárjelöltek, *férjfiak* vagy *nők* 1943 július 20-ig adják be okmányokkal felszerelt kérvényeiket az igazgatósághoz. Származás és katonai szolgálat is igazolandó. Nőtlen tanár díjazás és internátusi ellátás fejében felügyelői szolgálatot is vállalhat. Nős tanárok tanári lakásokra tarthatnak igényt.

A **szatmárnémeti** református leánynevelőintézet pályázatot hirdet a következő helyettes vagy kezdő *rendes tanári* állásokra: a) gimnáziumnál: testnevelés; b) liceumnál: pedagógus, ének és zene; c) polgári iskolánál: német-román. Pályázhatnak megfelelő képesítésű református vallású tanárnők és tanárok. Az állások 1943 szeptember 1-én foglalandók el. A pályázathoz mellékelendő: vallást, életkort, keresztyén származást, családi állapotot, magyar állampolgárságot, végzett tanulmányt igazoló okmány és rövid életrájk. Pályázatok a szatmárnémeti református leánynevelőintézet igazgatótanácsához küldendők. Határidő 1943 július 18.

A **csarodai** református egyházközség hadbavonult *kántortanítója* helyettesítésére annak leszereléséig pályázatot hirdet. Fizetés törvényes, azonkívül lakás, kert és egy öl tűzifa. Határidő 21 nap. Nők is pályázhatnak. Lelkészi Hivatal, Csaroda, Bereg m.

Demecseri (Szabolcs vm.) református iskolaszék 15 napi határidővel pályázatot hirdet II. sz. *férjtanítói* állásra. Javadalom: lakás, kert természetben, 10% helyi járulék, államségély. Kötelesség: törvényszerű. Állás azonnal elfoglalható. *Református Iskolaszék*.

Déaványa református egyházközsége pályázatot hirdet 21 napos határidővel a lemondás folytán megüresedett III. sz. *tanítói* állásra. Kötelessége a reábizott osztály vezetésén kívül belmissziói munkában való részvétel, főként az ifjúsági egyesület vezetése. Javadalom törvényes, amit teljes egészében az Illetményhivatal folyósít. Községnek

16 ezer lakosa van. Református lantestület 21 tagból áll. Szabályszerűen felszerelt kérvények a Református Lelkészi Hivatal címére küldendők válaszbélyeggel.

Doboz református iskolaszéke pályázatot hirdet *kántortanítói* állásra. Fizetése egyháztól 52 értékegység, mely áll 30 kishold földből, Egyezerhétszáznegyven liter búzából, ugyanannyi árpából. Stóla. Amennyiben egyház önálló kántorságot szervez, megválasztott köteles tőni, hogy az állam által kántori járandóságnak elismert rész a helyi javadalomból elszakíttassék. Lakás természetben vagy lakbér. Államsegély. Kötelessége reábízott osztályok tanítása, állami elemi és uradalmi tanulmányi iskolákban felváltva hitoktatás. Lelkipásztor, kántor helyettesítése. Minden belmissziói munkában segédkezés. Amennyiben helybeli tanító választatik meg, ennek megüresedett helyére *tanítónői* állásra hirdetik pályázat. Fizetés törvényszerű, lakbér. Tanítói munkán kívül belmissziói munka, leányegyesület vezetése is kötelessége. Pályázati határidő huszonegy nap.

Feketepatak (Ugoesa vm.) református presbitériuma pályázatot hirdet egy *tanítói* állásra. Fizetés az egyháztól: lakás, kert, melléképületek, a fizetés 10%-a, a többi államsegély. Kötelessége a presbitérium által kijelölt osztályok vezetése. Amennyiben a kántori teendőket is elvégzi, azért külön díjazás jár. Pályázatot: Református Lelkészi Hivatal, Feketepatak up. Verbőc címre küldendők.

A gávai református egyházközség 21 napi határidővel pályázatot hirdet nyugdíjazás folytán megüresedett *tanítónői* állásra. Fizetés törvényszerű, lakás természetben. Kötelesség: a reábízott osztályok vezetése, énekvezér esetleges helyettesítése, s a belmissziói munka végzése. Állás szept. 1-én elfoglalandó. Pályázat Református Lelkészi Hivatal, Gáva (Szabolcs m.) küldendő.

Géres református egyházközség presbitériuma pályázatot hirdet két *tanítói* állásra: 1. *kántortanítói állás*: javadalma 3 szoba, konyha, melléképületes lakás, kerttel. Föld, búza, fa természetbeni járandóság 500 P értékben. Kántoriáért a fenti javadalmak 300 P értékben. Államsegély. Kötelesség állami és egyházi törvények szerint. 2. *Tanítói állás*: javadalma: 2 szoba, konyha, melléképületes lakás kerttel. Évi 140 P készpénz, a többi államsegély. Mellékletekkel felszerelt kérvények Lelkészi Hivatal, Géres, Szatmár megye küldendők, a pályázat megjelenésétől számított 21 nap alatt. Férfiak és nők pályázhatnak. Állás választás után azonnal, de legkésőbb 1943 szeptember 1-én elfoglalandó. *Presbitérium*.

Hajdúbagós református egyházközsége pályázatot hirdet megüresedett *kántortanítói* állásra, 21 nap határidővel. Javadalom: kántori 5 kat. hold 205 □-ól föld, 9 q rozs, 1 ol fa, 9 kg só, stóla; tanítói: 14 kat. hold 554 □-ól föld, 14-40 q rozs, 2 ol fa, 18 kg só; 14 legeltetési jog, természetbeni lakás, vagy lakbér; összes értékegység 56. Kötelesség: a kántori szolgálat énekkarvezetés a reábízandó osztályok vezetése, misszió munkában, egyházi adminisztrációban segítés. Állás szeptember 1-én foglalandó el. Kántorpróba később. Szabályszerűen felszerelt, válaszbélyeges kérvény Lelkészi Hivatal, Hajdúbagós (Bihar vm.) címre küldendő. Debrecenről 16 km vasúton.

Hajdúbagós református egyházközsége pályázatot hirdet szervezés alatti V. és VI. sz. *tanítónői* állásra. Betöltésük miniszteri jóváhagyástól feltételezetten, szeptember 1-én lesz. Javadalom: helyi 10%, vagy föld, lakbér és államsegély. Kötelesség: a reábízandó osztály vezetése, női kézimunka más osztályban is tanítása, missziói munkában, egyházi adminisztrációban segítés. Határidő 21 nap. Szabályszerűen felszerelt, válaszbélyeges kérvény Lelkészi Hivatal, Hajdúbagós (Bihar vm.) címre küldendő. Debrecenről 16 km vasúton.

Hegyközkovácsi református egyházközség iskolaszéke pályázatot hirdet I. sz. *kántortanítói* állásra. Fizetés 403 P helyi javadalom, többi államsegély. Kántorságért külön 6 kat. hold agrár föld, stóla. Lakás természetben 3 szoba, konyha, kamara, mellékhelyiségekkel. A község Nagyváradtól 14 km. Posta, távíró, telefon helyben, vasútállomás 2 km. Váradra naponként autbuszjárat. Családos embernek jó tanítási lehetőség. Az állás azonnal elfoglalható, de szept. 1-én elfoglalandó. Pályázati határidő július hó 15.

A hegyközszentmiklósi (Bihar vm.) református egyházközség pályázatot hirdet megüresedett *organista-kántortanítói* állására. *Tisztán kántori fizetés az egyháztól*: 9 kat. hold tagbirtok, melynek adóját egyház fizeti. 371 □-ól szőlő pincével és törvényszerinti stóla. *Tanítói javadalom*: természetbeni lakás melléképületekkel és nagy kerttel, 4 okta erdőjog (kb. 6 m tűzifa évente) hasznélvezete, adóját javadalmas fizeti; egyháztól évi 733 P havonként előre fizetve; fizetékiegészítő államsegély. Az iskola részben osztott. Kötelessége: a reábízott osztály vagy osztályok tanítása, kántori teendők végzése, s a belmissziói munkában való segédkezés. A község 98%-ban református, az érmelléken. Közvetlen Székelyhíd mellett. Pályázati határidő a megjelenéstől számított 21 nap. Állás azonnal elfoglalandó. Pályázhatnak nők is. Kellően felszerelt kérvények Református Lelkészi Hivatal, Hegyközszentmiklós címre küldendők.

Kishódos református egyházközsége pályázatot hirdet egytanerős iskolájához *kántortanítói* állásra. Javadalom: lakás természetben: föld, búza, fa — 33 értékegységben — és államsegély. Határidő 21 nap. Nők is pályázhatnak. Református Egyházközség, Kishódos, Szatmár m.

Kiskereki református egyházközsége pályázatot hirdet katonai szolgálatot teljesítő *kántortanító helyettesítésére*. Javadalom a törvényes tanítói fizetésen és természetbeni lakáson kívül külön a kántorságért hat és fél hold szántóföld és tíz köbméter tűzifa. Pályázat Református Lelkészi Hivatal, Kiskereki, Bihar vm. címre küldendő.

Nagybánya református egyháza katonai szolgálatot teljesítő *tanítója helyettesítésére* 21 napi határidővel pályázatot hirdet. Az állásra, mely valószínűleg két évre terjed, férfiak és nők pályázhatnak. Fizetés törvényes. Az állás szeptember 1-én foglalandó el. Református Lelkészi Hivatal, Nagybánya.

Pósalaka református egyházközsége az üresedésben lévő *kántortanítói* állásra 21 napi határidővel pályázatot hirdet. Fizetés: 4 hold szántóföld, 4 köböl búza, 4 köböl tengeri és félöl tűzifa. Tandíj címen 2 köböl búza, ugyanannyi tengeri, s minden gyermektől egy csirke (25—30 gyermek). Egyéb szolgálványok megváltásáért, a készpénzfizetéssel együtt évi 100 P. Stóla és természetbeni jó lakás. A tanítói államsegély 178 P-től nyer évi kiegészítést. Kötelesség: az összes kántori teendők végzése. A reábízott osztályok (jelenleg I—IV.) vezetése. Belmisszióban résztvevés, segédkezés. Lelkés helyettesítés. Általában a törvény által előírtak. Nők is pályázhatnak. Az állás szept. 1-re elfoglalandó. Érdeklődésre a Református Lelkészi Hivatal felvilágosítást ad: Pósalaka u. p. Mezőtelegd, hová a kérvények is küldendők. Vasútállomás 2 1/2 km.

Szamosújlak (Szatmár megye) református egyházközsége pályázatot hirdet megüresedett *kántortanítói* állására. Fizetés: 12 q búza, 150 kg szemestengeri, 16 köbméter kemény tűzifa beszállítva, készpénz egyháztól 15-94 P, 6 kat. hold 114 □-ól elsőrendű szántóföld (mindez 29 értékegység), háromszobás szép lakás melléképületekkel, kerttel, stóla, államsegély. Kötelesség törvényszerű. Iskola egytanerős. Állás 1943 szeptember elsején elfoglalandó. Határidő 21 nap. Kántorpróba önköltségen határidőn belül. Szabályszerű pályázatok Református Lelkipásztori Hivatalhoz küldendők Szamosújlakra (posta Szamosályi).

Tiszamogyorós (Szabolcs megye) református presbitériuma pályázatot hirdet *kántortanítói* állásra. Javadalom: 20 értékegység, 55 P készpénz és államsegély. Kötelesség: III—VI. mindennapos vegyes- és továbbképző fiúosztályok tanítása. Egyéb kötelesség törvény szerint. Nők is pályázhatnak. Pályázati határidő 21 nap.

Túrkeve református egyházközsége pályázatot hirdet a teljesen osztott népiskolájában megüresedett III. sz. *férfitanítói* állásra. Javadalom: törvényszerinti fizetés és lakáspénz; kötelesség díjlevél szerint. Csak organista-kántori képesítéssel rendelkező református férfitanítók pályázhatnak. Pályázati határidő e hirdetés megjelenésétől számított 21 nap. Állás a választás jóváhagyása után azonnal elfoglalandó. Szabályszerűen felszerelt pályázati kérvények válaszbélyeg melléklésével Református Lelkészi Hivatal, Túrkeve címre küldendők.

Tuzsér református egyházközsége pályázatot hirdet 21 napos határidővel a megüresedett IV. sz. *férfitanítói* állásra. Javadalom természetbeni lakás konyhakerttel, 20%-os

hozzájárulás, államszegély. Kötelessége a reábízott osztályok tanítása, nevelése, belmissziói, ifjúsági munkákban segédkezés, kántor helyettesítése. Gyümölcsfamegyáltása 110 P. Férfipályázó hiányában nőt választunk. Állás szeptember elsején elfoglalandó. Ha fenti állás átválasztással töltené be, úgy pályázók közül az így megüresedett állás töltetik be. Posta, vasút helyben. Község tiszaparti fekvése miatt kellemes nyaralóhely. Református Lelkipásztori Hivatal, Tuzsér, Szabolcs megye.

Vánesod református egyházközsége pályázatot hirdet újonnan szervezett ötödik tanítói állásra. Fizetése illetményhivataltól. Kötelessége törvényszerű. Pályázhatnak férfiak és nők. Határidő 21 nap. *Iskolaszék.*

Zsadány református egyházközség presbitériuma pályázatot hirdet újonnan szervezett V. sz. tanítói állásra. Fizetés és kötelességek törvény szerint. Javadalma: 10% helyi hozzájárulás, többi államszegély és törvényes lakbér. Pályázhatnak férfiak és nők. Pályázati határidő 21 nap. Község tiszta református. Nagyváradhoz 36 km. 3200 lakossal. Kérvények Lelkeszi Hivatal, Zsadány, Bihar m. címre küldendők.

Máv-menetrend.

Érvényes 1943. május 17-től.

SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ VONATOK INDULÁSA Debrecenből			SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ VONATOK ÉRKEZÉSE Debrecenbe		
indul	hová	érkezik	indul	honnan	érkezik
0-40	Budapest nyugati . . .	8-20	20-10	Budapest nyugati . . .	2-49
3-23	Budapest keleti . . .	10-25	2-05	Nyíregyháza	3-10
4-15	Nyíregyháza	5-35	23-46	Csap	3-10
4-47	Budapest kel. (sebes) . . .	9-30	20-50	Körösmező-Szatmárnémeti (átszáll. seb.) . . .	4-37
5-00	Körösmező	16-24	6-01	Püspökladány	7-10
5-08	Füzesabony	8-44	5-51	Nyíregyháza	7-14
5-08	Nagyléta-Vértes	6-06	4-48	Nagyvárad	7-20
5-27	Nagyvárad	7-45	6-16	Nagyléta-Vértes	7-20
5-48	Tiszalök	8-10	6-16	Érmihályfalva	7-27
6-20	Nyíregyháza	7-40	5-25	Tiszalök	7-41
8-20	Budapest kel. (gysin) . . .	11-00	4-51	Füzesabony	7-50
9-10	Nagyléta-Vértes	11-10	6-10	Ungvár (sinautó)	8-18
12-29	Körösmező (sebes)	19-47	5-24	Csap	9-02
12-35	Nyíregyháza (sebes)	13-32	7-51	Nyíregyháza	9-02
14-20	Püspökladány—Buda- pest (átszállással)	20-20	9-20	Tiszalök	11-35
14-40	Füzesabony	18-08	7-20	Budapest nyug. (seb.)	12-10
14-52	Tiszalök	17-08	12-24	Nagyléta-Vértes	14-11
14-53	Nyíregyháza	16-16	14-23	Nyíregyháza	15-20
14-53	Csap	18-35	8-36	Körösmező (sebes)	15-24
15-25	Máramarossziget	22-31	14-45	Nagyvárad	17-24
15-34	Nagyvárad	18-01	17-10	Nyíregyháza	18-25
15-40	Budapest nyug. (seb.)	20-25	17-30	Püspökladány	18-39
16-35	Nagyléta-Vértes	17-42	16-15	Budapest kel. (gysin)	18-57
19-00	Ungvár (Árpád)	21-14	18-51	Nagyléta-Vértes	19-58
19-06	Püspökladány	20-15	18-59	Tiszalök	21-16
19-10	Érmihályfalva	20-27	19-28	Nagyvárad	21-44
19-12	Nagyvárad	21-37	19-00	Füzesabony	22-23
19-18	Füzesabony	22-26	18-00	Budapest nyug. (seb.)	22-31
19-27	Tiszalök	21-48	17-35	Püspökladány—Buda- pest kel. (átszáll.)	23-04
19-30	Nyíregyháza	20-51	21-55	Püspökladány	23-04
19-30	Csap	23-03	22-05	Nyíregyháza	23-35
22-41	Szatmárnémeti-Körös- mező (átszáll. seb.)	9-23	13-00	Körösmező	23-43
22-56	Nyíregyháza	0-18			

TARTALOM:

Dr. Horkay László: Condolatok az iskolai év végén
Dr. Baranyai Béné: Magyar református templomok
Szokody Gyula: Magánügy-e a stóla?
Hírek az egyházmegyékből — Halottaink — Krónika
Hivatalos értesítés — Pályázati hirdetmények —
MÁV menetrend — Hirdetések

Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda-vállalata, 1943—1567

Főzéshez, fürdéshez, szobafűtéshez

A Gáz

a legjobb, legolcsóbb, legtisztább
a legkényelmesebb;
a leggyorsabban kezelhető;
melege pontosan szabályozható;
számlaértéke egy hónappal később
fizetendő.

Fűzők, tűzhelyek, autogeyserek, fürdő- és fűtőkályhák
olcsón kaphatók.
Díj t a l a n felvilágosítások, készülékek bemutatása,
költségvetés.

BATTHYÁNY-UTCA 17. SZ.
Telefon : 28-53. sz.

DEBRECEN SZ. KIR. VÁROS
VILÁGÍTÁSI VÁLLALATA.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedés
DEBRECEN
TELEFON : 20-06 és 15-48

Alapította :
Sesztina János
1819-ben.

IPARI, MEZŐGAZDASÁGI, HÁZTARTÁSI,
GÁZOLTALMI és LÉGVÉDELMI CIKKEK.

Alföldi Takarékpénztár Debrecenben

Ferenc József-út 16.

Betéteket előnyösen gyümölcsöztet és azon-
nal kifizet. Kölcsönöket állandóan folyóít.
Mint a Futura főbizományosa, foglalko-
zik a termény-üzlet minden ágával.

TELEFONOK :

Bank : 19-70. és 22-32. Terményszakály : 28-66. szám.

Papi palástot és süveget

a közismert, közkedvelt hivatalos O. R. L. E. palástokat
jutányos áron készíti

Szenási Sándor

Hódmezővásárhely, Tavasz-u. 20. sz.

JÓ MINŐSÉGI PONTOS MUNKA! KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK!
Református iparos.

A "TAKARÉKOSSÁG" KERESKEDELMI RT.

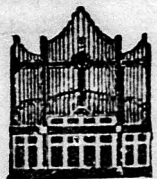
kötelékébe tartozó cégek ma is vál-
tozatlan feltételek mellett
s zavartalanul állanak rendel-
kezésére mindazon mt. vásárlóknak,
kik mindenkor pontos fizetményeik
igazolására érvényes vásárlási
utalvánnyal rendelkeznek!

ANGSTER JÓZSEF ÉS FIA

ORGONA- ÉS HARMÓNiumGYÁR RT.
PÉCS, József-u. 30. TELEFON ; 17-14.

Fiókhely : Rákospalota, Pázmány-utca 72. sz.

Telefon : Budapest,
494-497. Új orgonák, mindennemű javítás és
átépítés. Kétféle hangú harmóniumok.
Mélynyos feltételek, művészi kivitel.

A Kollégium felsegítésére történt megajánlások és befizetések.

A postatakarékpénztárba fizettek 1943 április 10-től május 10-ig.

Oroszlán Vince tanító, Nagypalád	10.—	
Papp István lelkész, Beregdéda	10.—	
Református Egyház, Beregdéda	15.—	(35.—)
„Napkeleti Baráti Kör”, Asztély	100.—	
KIE. Békés	10.—	
Református egyház, Fegyvernek	20.—	(80.—)
Református egyház, Sarkad	150.—	(250.—)
Református egyház, Genes	30.—	(80.—)
Református egyház, Aranyosmeggyes	30.—	
Református egyház, Nagybocskó	20.—	
Református egyház, Szentés (húsv. pp.)	40-54	
Református egyház, Micske (húsv. pp.)	5-71	
Egyháztagok, Beregújfalu	74-15	(84-63)
Református egyház, Verbőc	10.—	(30.—)
Ref. egyház, Érolaszi (húsv. pp.)	9-84	
Református egyház, Oros	20.—	(60.—)
Bíró Sándor lelkész, Oros	20.—	(60.—)
Dr. Fráter László alispán, B.-újfalu	5.—	(130.—)
Református egyház, Tekeháza	40.—	(100.—)
Református egyház, Tamásváralja	30.—	
Dr. Szathmáry Imre polgárm., M.-túr	10.—	(200.—)
Horváth Zoltán lelkész, Mátyus	5.—	(45.—)
Fodor József lelk., Fugyivásárhely	25.—	(175.—)
Dr. Herpay Gábor főlevéltárn., Debr.	5.—	(80.—)
Dr. Joó István v.-tanácsos, Debrecen	20.—	(540.—)
Református egyház, Kisar	16.—	(46.—)
Dr. Jakus Benő állomásfőnök, Komárom	10.—	(90.—)
Ary Lajos számv. főnök, Debrecen	10.—	(190.—)
Dr. Csáky Lajos főg., Hm. vásárhely	50.—	(837-84)
Újvárossi Kálmán tan., Debrecen	3.—	(75-30)
Kovács József, Szombathely	3.—	(69.—)
Dr. Erdős Károly egy. tan., Debrecen	89.—	(745.—)
Dr. Vértessy István, Harta	15.—	(390.—)
Református egyház, Fülöpös (perselypénz)	5-48	
Kóti Jeremiás ig.-tanító, Hajdúhadház	5.—	(145.—)
Lippai József lelkész, Poklostelek	5.—	
Pethő Ferenc ny. ig.-tanító, Tiszalök	6.—	(271.—)
Bódis Gyula lelkész, Piricse	60.—	
Református egyház, Piricse	50.—	
Csernák Béla lelkész, Nagyvárád	50.—	(332-20)
Soós Rezső ref. ig.-ttó, T.-palkonya	2.—	(36-20)
Leány és fiú bibliakör, Miskolc	10.—	
Bántó Bálint, Miskolc	20.—	
Református egyház, Miskolc	30.—	
Dr. P. L. Debrecen	5.—	(20.—)
Papp Gábor lelkész, Köröstarcsa	4.—	(96.—)
Kiss Károly lelkész, Nagyvárád	20.—	(100.—)
Csik József lelkész, Verbőc	25.—	(75.—)
Nagy László v. o. lelk., Tszmíklós	4.—	(44.—)
Varga Béla gyógyeped. tan., Debrecen	5.—	(145.—)
Közs. tantestület, Balmazújváros	11.—	(384.—)
Czirják Géza lelkész, Túrkeve	10.—	(260.—)
Puskás Lajos lelkész, Tetétlen	60.—	
Református egyház, Kőtegyán	15.—	(40.—)
Dr. Godács Imre lelkész, Hmvásárhely	50.—	(150.—)
Rátkay László lelkész, Gyulavári	5.—	(40.—)
Református egyház, Avasújfalu	20.—	
Dr. Ungváry Antal, Nagyvárád	25.—	(295.—)
Dr. Baresay Károly, Nagyvárád	14.—	(119-08)
Losonczy Endre lelkész, Hmvásárhely	20.—	(600.—)
Nagy Dániel, Debrecen, Csapó-u. 100.	5.—	
Összesen	1,452-72	

Postatakarékpénztár útján május 10—június 2-ig.

Református egyház, Ilk, 1942	30.—	(60.—)
Hadar Gyula lelk., F.-ardó 1941—42.	50.—	
Apostol Elek lelkész, Hajdúnánás	34.—	(66.—)
Református egyház, Ór, 1943	15.—	(45.—)
Vass János reform. lelkész, Ór	15.—	(45.—)
Pethőné Oláh Ilona tanítónő	10.—	(30.—)
V. Sepsy Károly ig.-tanító	10.—	(30.—)
Nyíry László tanító	10.—	(30.—)
Református egyház, Tamásváralja	10.—	(40.—)
Matkó Benjámín, Nagyvárád	100.—	
Albis (szeretevendégség tisztajöv.)	40.—	
Albis, egyház 1942—43	60.—	
Angi Lajos ig.-tanító, Váncsod	10.—	(30.—)
Bertalan Zoltán lelkész, Kisvarsány	60.—	
Református egyház, Apa (Szatmár m.)	25.—	
Református egyház, Köröstarcsa	50.—	(105.—)
Református egyház, Sz.-dob (1942—43)	40.—	
Nagy Lajos lelkész, Zsadány (1941—43)	70.—	
Református egyház, Nagyszalonta	200.—	(400.—)
Arday Aladár lelk., Nagyszalonta (1943)	100.—	(200.—)
Dr. Vértessy István közs. orvos, Harta	15.—	(405.—)
Dr. Fráter László alispán, B.-újfalu	5.—	(135.—)
Református egyház, Tiszacséce (1942)	50.—	
Bódi Mihály lelkész, Nyüved (1942—43)	100.—	
Dr. Csáky Lajos közs.-főtan., Hmvhely	50.—	(887-84)
Pethő Ferenc ny. ig.-tanító, Tiszalök	6.—	(280.—)
Czirják Géza lelkész, Túrkeve	10.—	(270.—)
Újvárossy Kálmán ref. tan., Debrecen,	3.—	(78-30)
Dr. Veress Sándor, főjegyző, Balsa (adomány)	100.—	
Soós Dezső ig.-tanító, Tiszapalkonya	2.—	(40-20)
Földessy Károly, Dolha	5.—	(15.—)
Dr. Rácz Lajos, Debr., Vargakert-u. 3.	100.—	(200.—)
Ary Lajos számv. főnök, Debrecen	10.—	(200.—)
Dr. Jakus Benő állomásfőnök, Komárom	10.—	(100.—)
Kóti Jeremiás ig.-tanító, Hajdúhadház	5.—	(150.—)
Kovács József, Szombathely	3.—	(72.—)
Összesen	1,413.—	

Postatakarékpénztár útján június 2—június 15-ig.

Szalmáry István tanító, Kunmadaras	4.—	(50.—)
Papp Gábor, Köröstarcsa	4.—	(100.—)
Dr. P. L., Debr.	5.—	(25.—)
Dr. Vasady Béla egy. tan., Debrecen	90.—	(144.—)
Dr. Joó István, Debrecen, Péterfia-u. 15.	20.—	(560.—)
Ref. egyh., H.-hadház máj. 6. Koll. ünn.	200.—	
Kiss Károly ref. lelk. Nagyvárád,	10.—	(120.—)
Losonczy Endre lelk., Hmvásárhely	20.—	(620.—)
Gecsei János, Makó	10.—	(20.—)
Fodor József ref. lelk., Fugyivásárhely	25.—	(200.—)
Ombod (perselypénz) 1942. évre	35.—	
Lelkeszi hivatal, Micske (1942-re)	30.—	
Vargha Béla, Debrecen	5.—	(150.—)
Molnár János ref. közp. ig., Debrecen,	14.—	(98.—)
Biharszentjánosi-alapra	15.—	(45.—)
Református egyház, Sárosroszi	201-12	(1029-18)
Ref. Tanítótétel, Karcag, 24 tanítótól		
Összesen	698-12	

A kollégiumi pénztárba fizettek 1943 ápr. 19—jún. 17-ig.

Molnár József, Vaja: Géza fiának díjfok különbözetét visszaadja	51.25	(129.—)
Barkaszo: Egyház 1943-ra	50.—	
Csenger: Egyház 1943-ra	10.—	(30.—)
Veress Bálint ny. lelkész, Debrecen.	10.—	(185.—)
Beregbene: Egyház 1943-ra	80.—	(145.—)
„Hangya” szövetkezet központja, Bp.	1,000.—	
Báthory Gábor tanár, Kiskunhalas.	40.—	(100.—)
(A megajánlott összeget teljesen befizette, ha Isten segíti, igéri, hogy megismétli adományát.)		
Bodrogközi János tanító, D.	50.—	(200.—)
V. dr. Jármy Miklós földbirt., Révanyos	100.—	
Mészáros Lajos g. főt., egyh. főt., M.-túr	100.—	
Dr. Péter Zoltán koll. ig. jan.-márc.-ra	30.—	(40.—)
Molnár Lászlóné, Debr., nevében		
Dr. Varga Imre ügyvéd, Debrecen, Szappanos-u. 3.	20.—	
Debrecen: Csapó-u. egyházrész május. 15-i kultúrest jövedelme Dr. Ferenczy Károly lelkész útján.	400.—	
Barabás: Egyház	20.—	(40.—)
„ : Gacsályi Károly lelkész	10.—	(20.—)
D. Dr. Nagy Sándor tanár, Dr. Fráter Gyula csendőrfőhadnagy Kiskunhalas levéltárkutató díját adományozza	10.—	
Derzsi Endre lelkész, Hajdúdorog	20.—	
Fejérvári Sándor Hangya-cégvezető, Pestszentlőrinc	100.—	
Csúry Miklós tan., Turrice	20.10	
Nagybánya: a püspöki gen. vizitáció alkalmából perselypénz	280.57	
Nagybánya: Kovács Gyula presbiter Szabó Gerzson tan., Debrecen	100.—	
Dr. Kálnoky Bedő Sándor felsőszabolcsi em. gondnok 1000 P megajánlásából	15.—	(90.—)
Csernák Béla lelkész, Nagyvárad	250.—	
Özv. Dr. Szarka Sándorné, Nyíregyháza, temetési stóla megváltása	121.—	(453.20)
Szamoskrassói egyház	50.—	
Szamoskrassó: Váradi József lelkész	20.—	
Atyai egyház	25.—	(30.—)
Összesen	3,002.92	

Külön alapokra fizettek:

1922-ben érettségizettek alapjára:

Dr. Mitrovics Tibor ügyvéd, Debr.	100.—	(125.—)
Az alap tőkéje		(900.—)
Dr. Veress István-alapra: Horváth Sándor, Kántorjánosi 2, Török-szentmiklósi tanítók 10 (40), Szabó József, Hajdúhadház 12, Gyula: Református tanítótétel 10 P.	34.—	(1306.42)
Dr. Erdős Károly saját alapra	91.—	
Kardos Albert: „Az én kollégiumi tanárain” jövedelméből Géresi-alapra	25.—	P
Elek Imre tanácsjegyző később megjelölendő rendeltetéssel	500.—	
Debreceni református gimnáziumi tanulók saját alapjukra	532.25	

Uzonyi Géza, Budapest: Dr. Czeglédy Minálné-alapítványra	359.16
P. Nagy Zoltánné ugyanarra	440.84 (800.—)
Összesen	2,022.25

Összegezés.

1943 ápr. 17-ig nyugtázva	170,725.83	P
Ptkpénztár útján 1943. IV/10—V/10-ig	1,452.72	P
„ „ 1943. V/10—VI/2-ig	1,413.—	P
„ „ VI/2—VI/15-ig	698.12	P
Kollégiumi pénztárba IV/19—VI/17-ig.	3,002.92	P
Összesen	177,292.59	P

Külön alapokra 1943 ápr. 17-ig nyugtázva	17,704.05	P
IV/17—VI/17-ig.	2,022.25	P
Összesen	19,726.30	P

Végösszeg az akcióra és külön alapokra. 197,018.89 P

Hibaigazítás: A Prot. Lap 1943. évi 12. számához csatolt mellékleten, az 5. hasábon alulról 10. sorban Beregsom perselypénze nem 505 P, hanem 5.05 P.

Újabb megajánlások.

A „Hangya” budapesti központi igazgatósága az elmúlt év üzleteredményéből, a magyar református egyház céljaira összesen 13,000 P-s adományt szavazott meg. Ezen összeg felosztását a Konvent elnöke, Dr. Ravasz László püspök úr jelölte meg, az ő rendelkezése alapján küldött a Hangya 1000 P-t a kollégiumi gyűjtéshez. Ezúton is illesse őket hálás köszönet.

Lázari: lázari Nagy Béla főgondnok évi 20 P, 5 évre	100	P
Kanizsai Jenő földbirtokos évi 20 P, 5 évre.	100	P
Tóth Jenő lelkész évi 10 P, 5 évre.	50	P
Borbély Sándor kántortanító évi 10 P, 5 évre.	50	P
Dohy Károly főjegyző évi 5 P, 5 évre.	25	P
Csúcs József presbiter évi 4 P, 5 évre.	20	P
Csúry Antal presbiter évi 4 P, 5 évre.	20	P
Csúry Elek presbiter évi 2 P, 5 évre.	10	P
Koróknay Sándor sz. gondnok évi 3 P, 5 évre.	15	P
Daróczy Endre presbiter évi 2 P, 5 évre.	10	P
Veress István presbiter évi 2 P, 5 évre.	10	P
Veress Lajos presbiter évi 2 P, 5 évre.	10	P
Horváth István presbiter évi 2 P, 5 évre.	10	P
Összesen	430	P

Dr. Péter Zoltán kollégiumi igazgató 5 évig havi 10 P-t, összesen 600 P.

Fejérvári Sándor a Hangya Központ cégvezetője, Pestszentlőrinc, évi 100 P-t minden évben fog küldeni, amíg csak keresőképes lesz.

Lente Gábor kántortanító, Forgolány, évi 10 P, 5 éven át = 50 P.

Dr. Tárca Károly tanügyi főtanácsos, Munkács, már 1941 október 23-án megajánlott 400 P-t, melyből 200 P-t már be is fizetett.

A megajánlásokat és befizetéseket hálással köszöni a Kollégium igazgatósága.

Debrecen, 1943 június 20.

Jakucs István.